

ПРИКАЗ
15.11.2024

БОЕРЫК
№ 548-П

Татарстан Республикасы, Менделеевск районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы 2 нче йорт адресы буенча эзләп табылган «Л. Я. Карпов йорты (Директорлар йорты), XX гасыр башы. 1915 – 1918 елларда Бондюг заводы директоры вазыйфасында булган чорда күренекле галим-химик Лев Яковлевич Карпов, 1916 – 1917 елларда күренекле галим-биохимик, соңыннан СССР Фәннәр академиясе академигы Борис Ильич Збарский, 1917 елның жәендә күренекле революционер-халыкчы һәм СССР Фәннәр академиясенә күренекле академигы Алексей Николаевич Бах, 1916 елның октябрь – 1917 елның мартында шагыйрь Борис Леонидович Пастернак һ. б. яшәгән йорт» мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарлары) бердәм дәүләт реестрына кергү, мәдәни мирас объектларының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарлары) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелдә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 31 нче августына караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Менделеевск районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы 2 нче йорт адресы буенча эзлән табылган «Л. Я. Карпов йорты (Директорлар йорты), XX гасыр башы. 1915 – 1918 елларда Бондюг заводы директоры вазыйфасында булган чорда күренекле галим-химик Лев Яковлевич Карпов, 1916 – 1917 елларда күренекле галим-биохимик, соңыннан СССР Фәннәр академиясе академигы Борис Ильич Збарский, 1917 елның жәндә күренекле революционер-халыкчы һәм СССР Фәннәр академиясенә күренекле академигы Алексей Николаевич Бах, 1916 елның октябрь – 1917 елның мартында шагыйрь Борис Леонидович Пастернак һ. б. яшәгән йорт» мәдәни мирас объекттын, Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 (объект төре - һәйкәл) еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектның сак предметын расларга..

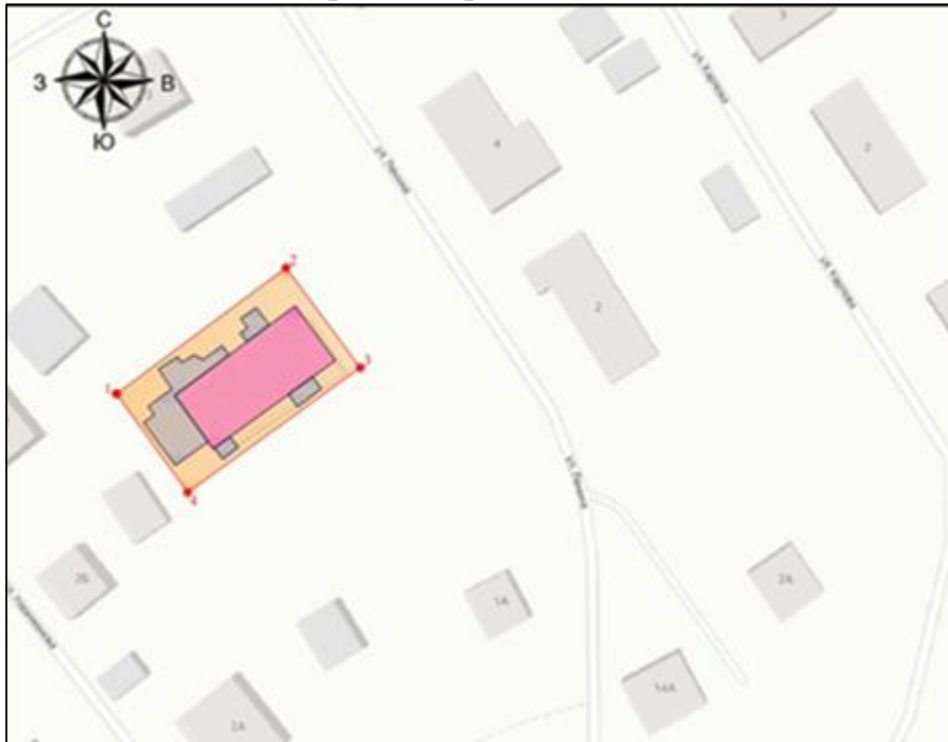
4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләренә, күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертуне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
15 нче ноябрәндәге 548-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре,
Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус
шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л.
Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917
еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты
территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре,
Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус
шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л.
Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917
еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе
чикләренең картасы (схемасы)

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

1.	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләре
	- мәдәни мирас объекты
	- мәдәни мирас объекты территориясе

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	кадастр номеры 16:27:110120:117 булган жир кишәрлегендә урнашкан 1 нче ноктадан, төньяк-көнчыгыш юнәлештә, һәйкәлнең төньяк-көнбатыш фасадына параллель рәвештә, 40,79 м га, кадастр номеры 16:27: 110120: 13 булган жир кишәрлеге территориясе буйлап, 2 нче ноктага кадәр;
2	3	кадастр номеры 16:27:110120:13 булган жир кишәрлегендә урнашкан 2 нче ноктадан, көньяк-көнчыгыш юнәлештә, һәйкәлнең төньяк-көнчыгыш фасадына параллель рәвештә, 24,04 м ераклыкка, кадастр номеры 16:27:110120:9 булган жир кишәрлеге территориясе буйлап, Ленин урамы буйлап, 3 нче ноктага кадәр;
3	4	16:27:110120:9 кадастр номерлы жир кишәрлегендә урнашкан 3 нче ноктадан, көньяк-көнбатыш юнәлештә, һәйкәлнең Көнъяк-Көнчыгыш фасадына параллель рәвештә, 16:27:110120:117 кадастр номерлы жир кишәрлеге буйлап, 41,13 метр ераклыктагы 4 нче ноктага кадәр;
4	1	кадастр номеры 16:27:110120:117 булган жир кишәрлегендә урнашкан 4 нче ноктадан, көньяк-көнбатыш юнәлештә, һәйкәлнең көньяк-көнбатыш фасадына параллель рәвештә., 23,48 м ераклыктагы, кадастр номеры 16:27:110120:117 кадастр номеры булган жир кишәрлеге буйлап, 16: 27: 110120: 117 кадастр номеры булган жир кишәрлеге буйлап 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре,
 Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус
 шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л.
 Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917
 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе
 Чикләренәңхарактерлы нокталар таблицасы

№	Жирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ЖКС-16)	
	X	Y
1.	488801.67	2316429.08
2.	488826.00	2316461.82
3.	488806.71	2316476.16
4.	488782.63	2316442.82
1.	488801.67	2316429.08

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
15 нче ноябрәндәге 548-П
номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы*

1. Һәйкәлнең урнашу урыны: Ленин урамының тарихи Кызыл сызыгынан читкә тайпылып.
2. Әйләнә-тирә табигый һәм мәдәни ландшафт структурасында композицион әһәмияте (роле): гади тарихи корылма .
3. Һәйкәлнең габаритлары, силуэты: тарихи бүрәнә диварлары чикләрендә.
4. Һәйкәлнең күләм-киңлек композициясе: планында турыпочмаклы, биек ярымподвалда бер катлы бина, квартал эченә сузылган.
5. Түбә: түбә конфигурациясе (иелмәле); тимераяк буенча Биеклек билгеләре; конструкцияләр материалы (стропилалар һәм агач бизәкләр); түбә капламы характеры (фальцев тоташтырулы шомә металл каплама); Мич кирпич торбаларының ике чыгу урыны.
6. Композиция һәм архитектура-фасадларның сәнгати бизәлеше, тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашуын, формасын һәм үлчәмен, цоколь кисемен, кронштейннардә сандриклы йөзлекләргә кертеп. Фасад өслегенә бизәлеше: бүрәнә бура.
7. Колористик чишелеш: бүрәнәнең табигый төсе.
8. Тәрәзә уемнарын тутыру: столяр (агачтан), жиде һәм уникале пыялалы пыяла, иярчен элементлар (кыеклыклар, порталлар).
9. Һәйкәлнең конструктив схемасы: тотып торучы бүрәнә диварлы каркассыз; буй һәм аркылы тотып торучы бүрәнә диварларның урнашу урыны һәм эшләү материалының тибы (бура «обло» га); түшәмәләр: материал (агач) яссы; перемычкалар тибы: колодалар.

* Комплекслы фәнни тикшеренүләр һәм реставрация эшләре барышында сак предметы үзгәртелгә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Менделеевск муниципаль районы, Менделеевск шәһәре, Ленин урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан «1916 – 1917 елларда рус шагыйре, прозаик, тәржемәче, әдәбият өлкәсендә Нобель премиясе лауреаты Б. Л. Пастернак яшәгән Бондюг химия заводының директор йорты», 1915 ел, 1916 – 1917 еллар төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№ п/п	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Һәйкәлнең урнашу урыны: Ленин урамының тарихи Кызыл сызыгынан читкә тайпылып.	 <p>■ - каралучы объект 1 нче әсем. Объект урнашкан урын</p>
2.	Әйләнә-тирә табигый һәм мәдәни ландшафт структурасында композицион әһәмияте (роле): гади тарихи корылма	 <p>2 нче рәсем. Гомуми күренеш</p>
3.	Һәйкәлнең габаритлары, силуэты: тарихи бүрәнә диварлары чикләрендә.	 <p>3нче рәсем. Ленин урамы ягынан гомуми күренеш</p>

4.	<p>Һэйкәлнең күләм-киңлек композициясе: планында турыпочмаклы, биек ярымподвалда бер катлы бина, квартал эченә сузылган.</p>	 <p>4 нче рәсем. Ишегалды территориясенең гомуми күренеше</p>
5.	<p>Түбә: түбә конфигурациясе (иелмәле); тимераяк буенча Биеклең билгеләре; конструкцияләр материалы (стропилалар һәм агач бизәкләр); түбә капламы характеры (фальцев тоташтырулы шомә металл каплама); Мич кирпич торбаларының ике чыгу урыны.</p>	 <p>5 нче рәсем. Түбә. Кирпеч мич төтен чыгару юллары</p>
6.	<p>Композиция һәм архитектура-фасадларның сәнгати бизәлеше, тәрзә һәм ишек уемнарының урнашуын, формасын һәм үлчәмен, цоколь кисемен, кронштейннарда сандриклы йөзлекләргә кертеп. Фасад өслегенең бизәлеше: бүрәнә бура</p>	 <p>6 нчы рәсем. «В обло» бүрәнә кисү, тәрзә уемнарын столяр тутырмалар белән тутыру</p>

7.	Колористик чишелеш: бүрэнәнең табиғый төсө.	 <p data-bbox="887 618 1302 651">7 нче рәсем. Мемориаль такта</p>
8.	Тәрәзә уемнарын тутыру: столяр (агачтан), жиде һәм уникале пыялалы пыяла, иярчен элементлар (кыеклыклар, порталлар).	 <p data-bbox="794 1126 1398 1205">9 нчы рәсем. «В обло» бүрәнә кисү, тәрәзә уемнарын столяр тутырмалар белән тутыру</p>
9.	Һәйкәлнең конструктив схемасы: тотып торучы бүрәнә диварлы каркассыз; буй һәм аркылы тотып торучы бүрәнә диварларның урнашу урыны һәм эшләү материалының тибы (бура «обло» га); түшәмәләр: материал (агач) яссы; перемычкалар тибы: колодалар	 <p data-bbox="786 1776 1402 1845">10 нчы рәсем. Ленин урамы ягыннан гомуми күренеш</p>